

Samen met gemeenten en samenwerkingspartners zet de GGD Zaanstreek-Waterland zich in voor een gezonde en veilige regio. De GGD gaat uit van eigen regie van mensen over hun gezondheid. Het uitgangspunt bij de werkzaamheden is gezondheidsproblemen voorkomen. We brengen de gezondheidssituatie van inwoners in kaart en adviseren gemeenten over de aanpak van gezondheidspreventie, -bevordering en -bescherming. Zo voert de GGD in de regio Zaanstreek-Waterland een groot aantal taken uit rondom jeugdgezondheid en infectieziektebestrijding. Daarbij werkt de GGD intensief samen met gemeenten en samenwerkingspartners om te komen tot de beste resultaten in het belang van de gezondheid en sociale veiligheid van de inwoners van onze regio.

Begin dit jaar kregen alle GGD'en te maken met de uitbraak van het coronavirus. Dit had een grote invloed op alle reguliere diensten van GGD Zaanstreek-Waterland, wat in sommige cijfers in dit verslag is terug te zien. In dit jaarverslag leest u meer over de aanpak van corona in Zaanstreek-Waterland en onze belangrijkste resultaten over 2020. Veel leesplezier!

Aanpak coronacrisis

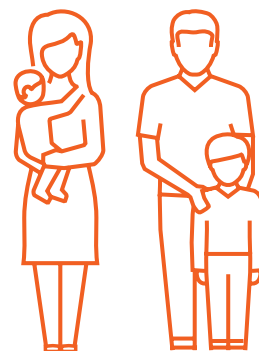
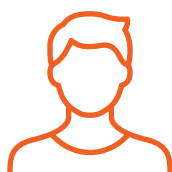
2020 stond in het teken van de coronapandemie. De GGD kreeg een erg belangrijke rol in het geven van adviezen, testen, bron- en contactonderzoek en de voorbereidingen op het vaccineren. Doordat de GGD dit jaar deze coronataken kreeg, nam het aantal medewerkers sterk toe. Gezien de duur en omvang van de crisis is een aparte Sector Corona opgericht. Daarnaast had de corona-uitbraak een grote invloed op al onze reguliere diensten.

Ook de medewerkers van de GGD moeten zich aan de maatregelen houden: mondkapjes dragen, 1,5 meter afstand houden en thuiswerken.

123.759**Coronatesten**vanaf 1 juni 2020
(iedereen met
milde klachten).**1.272****Coronatesten**periode april en mei
(alleen specifieke
beroepsgroepen).**638 thuis testen** vanaf 1 juni.**16.368**meldingen van besmetting
vastgesteld.**20 procent**van de inwoners testte
in oktober positief
op corona.**15.000+**
adviezenover corona aan
inwoners (onder
andere bron- en
contactonderzoek).**Panelonderzoeken corona**

In april, juni, november en december voerde de GGD samen met Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland panelonderzoeken uit onder inwoners van de regio naar de beleving van de coronacrisis. Met de resultaten verbetert de GGD de informatievoorziening en hulpverlening rondom het coronavirus. Zo startte de GGD een aanbod psychosociale hulpverlening. De GGD houdt vaker een peiling over corona om goed op de hoogte te blijven van de mening en behoeften van inwoners.

Jeugdgezondheid**3.515**huisbezoeken bij
pasgeborenen**Aantal
contact-
momenten****40.463**
0-4-jarigen**5.941**
5-12-jarigen**Aantal onderzoeken op indicatie****11.703**
0-18 jarigen**2.383**
22-wekenprik**Gezond opgroeien**

Een gezondere leefstijl en een gezond gewicht voor kinderen en ouders. Daaraan werkt de GGD in dit project, samen met Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Wormerland, Zaanstad, AMC, HvA en lokale partners. Dat is hard nodig, want Zaanstreek-Waterland staat in de top 5 van zwaarste regio's van Nederland. ZonMw gaf groen licht om de komende 3 jaar door te gaan.

Contactmomenten logopedie**1.965****Spraak-taalscreeningen**
van 5-jarigen in het
basisonderwijs***911****Consulten
logopediesprekuur**
voor kinderen van 0-4 jaar**811****Consulten met
de logopedist***

* Door de sluiting van de basisscholen voerde de GGD minder screeningen en consulten met de logopedist uit. Logopedisten belden hiervoor in plaats de ouders van 938 kinderen rond de 18 maanden. Zij namen de Vragen-Lijst Omgevingsanalyse Taalaanbod af en voerden een gesprek over aanmelding bij een voorschoolse voorziening.

Laaggeletterdheid

Als partner van het regionaal taalakkoord zet de GGD in op signaleren en het bespreken van een vermoeden van laaggeletterdheid tijdens de contactmomenten van de Jeugdgezondheid. De medewerkers gaan na wat de ouder een fijne manier vindt om informatie te krijgen. Zo geven zij bijvoorbeeld ook voorlichting op beeldschermen in de wachruimten van de Jeugdgezondheid en stemmen informatiemateriaal af op laaggeletterde inwoners.

1 Stedelijk Jeugdteam Zaanstad

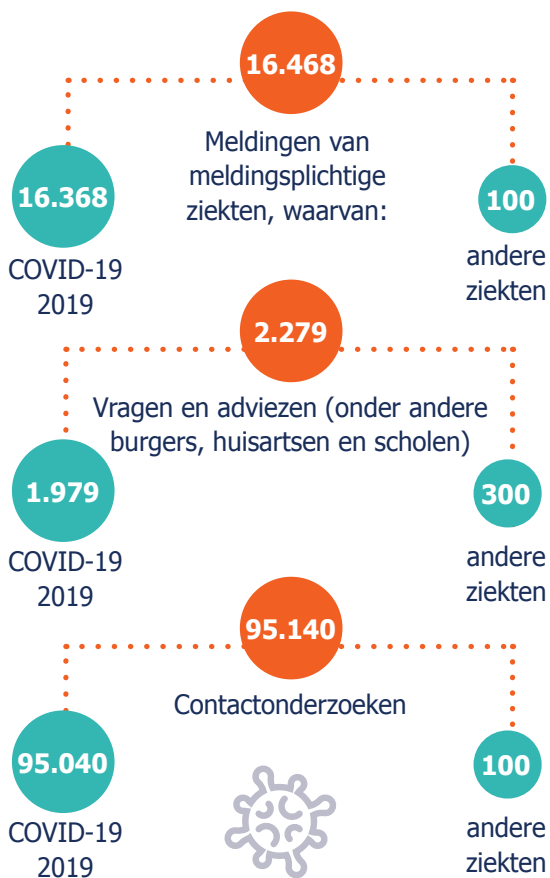
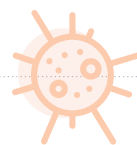
Op 1 juli 2020 zijn de 6 aparte Zaanse Jeugdteams verenigd in 1 Stedelijk Jeugdteam. Aanleiding was een Raadsbesluit uit 2019. Doel is een heldere, uniforme werkwijze ontwikkelen waarin iedere burger op dezelfde wijze hulp krijgt. Dit Stedelijk Jeugdteam bestaat voor de helft uit de 3 voormalige GGD-Jeugdteams. Daartoe levert de GGD ook voor een halve fte een stedelijk manager. De expertise van de GGD binnen het Stedelijk Jeugdteam is gericht op normaliseren, demedicaliseren en waar nodig, snel bieden van de juiste hulp.

Het Centrum Jong kreeg door het raadsbesluit de functie om te triageren voor het Stedelijk Jeugdteam. Dit betekent dat Centrum Jong jeugdigen indeelt naar ernst van hun situatie. Daarvoor is bij het Centrum Jong een Team Toegang ingericht. 5 dagen per week kunnen ouders, jeugdigen, huisartsen en scholen bellen en mailen met vragen en aanmeldingen. Het Team Toegang bekijkt of zij de hulpvraag in het voorveld – ofwel preventief – kunnen oppakken of dat zij de vraagsteller doorverwijzen naar het Jeugdteam.

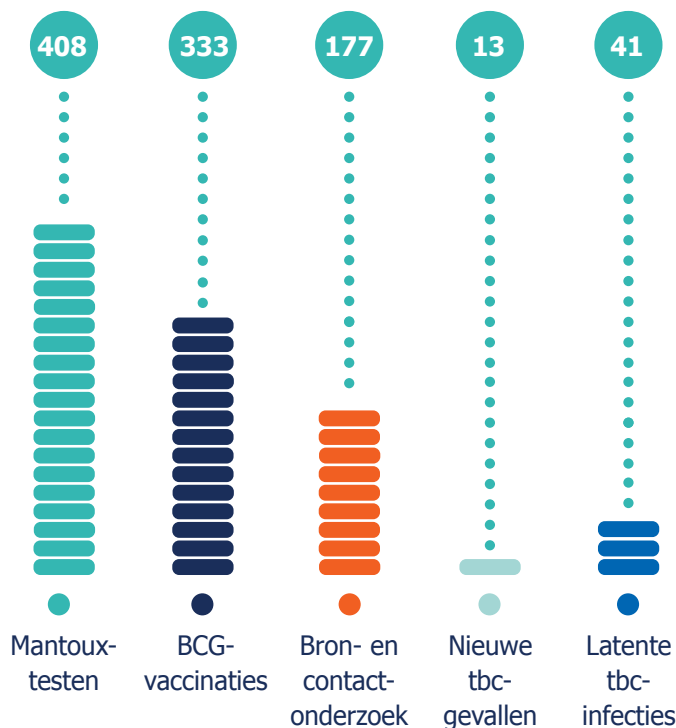

Infectieziektebestrijding

Ruim 95 procent van de (meldingsplichtige) adviesaanvragen gaan over het coronavirus. In het voorjaar beperkte de Sense/soa advisering zich tot mensen met klachten. De medewerkers Sense/soa ondersteunden bij de corona-aanpak. Vanaf medio maart kwam de reizigersadvisering enkele maanden stil te liggen. De medewerkers van Reizigers ondersteunden vanaf maart bij coronawerkzaamheden. Vanaf de zomer hield de afdeling Reizigers weer een avondspreekuur voor zakelijke reizigers.

Tuberculose patiënten

Top 4 Meldingsplichtige infectieziekten

28

Kinkhoest

13

Hepatitis C

12

Hepatitis B

9

- Legionella,
- Shiga producerende E-coli (STEC),
- Carbapenemase-procucerende Enterobacteriaceae (CPE, dat zijn resistente darmbacteriën)

Rijksvaccinatieprogramma

Onder strenge coronamaatregelen is het ook dit jaar gelukt om groepsvaccinaties door te laten gaan. Op diverse locaties vaccineerde de GGD kinderen uit de regio van 9 tot 14 jaar met voornamelijk BMR, DTP en HPV. Een paar cijfers:

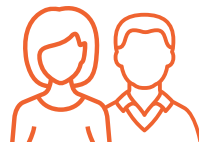
42 uur
gevaccineerd

5.312
kinderen geweest

7.745
vaccinaties

40
medewerkers per dag

6
priktafels

In 2020 zijn er twee herhaaloproepen verstuurd naar 16-/17-jarigen voor de HPV- en DKTP-/BMR-vaccinatie. Dit om deze groepen opnieuw de mogelijkheid te bieden deze vaccinaties te halen. Deze vaccinatierondes werden goed bezocht. Uit de herhaaloproepen lijkt daarmee een landelijke trend zichtbaar, waarbij men bewuster is geworden van de effectiviteit en noodzaak van het vaccineren als preventieve maatregel.

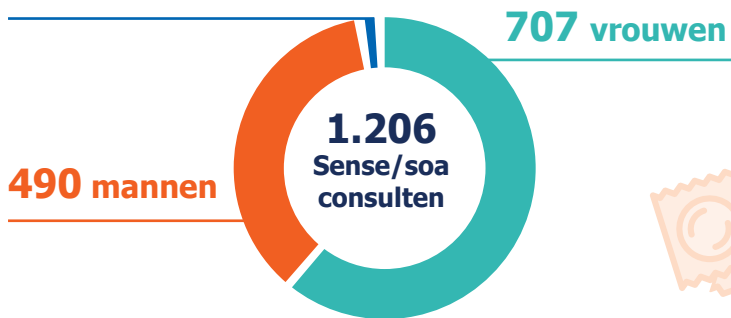
Reizigersvaccinatie

Tijdens de coronacrisis nam het aantal reisvaccinaties enorm af vanwege de beperkingen in reizen.

Soa

2 onbekend

Top 3 Gediagnosticeerde soa's

Chlamydia
166

Gonorrhoe
33

Syfillis
16

Zwangere vrouwen in kwetsbare situaties

Zaanse verloskundigen bespreken de situatie van kwetsbare zwangeren sinds juli 2019 met toestemming van de zwangere met het Steunpunt Kwetsbare Zwangere. In 2020 begeleidde het steunpunt bijna 30 personen naar hulp- of zorgverleners. Sinds 2020 gebeurt dat ook in het Dijklanderziekenhuis. Er is een optimale samenwerking met de Verloskundige SamenwerkingsVerbanden, Kraamzorg en Sociale wijkteams. De GGD heeft hierin een actieve rol. Jeugdverpleegkundigen voeren prenatale huisbezoeken uit. Zij schatten daarbij kwetsbare thuissituaties in en maken hulp bespreekbaar. De verwachting is dat de overheid deze huisbezoeken per 1-1-2022 voor 1 op de 6 de zwangeren financiert.

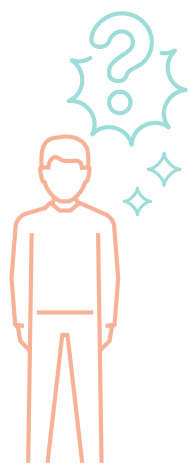
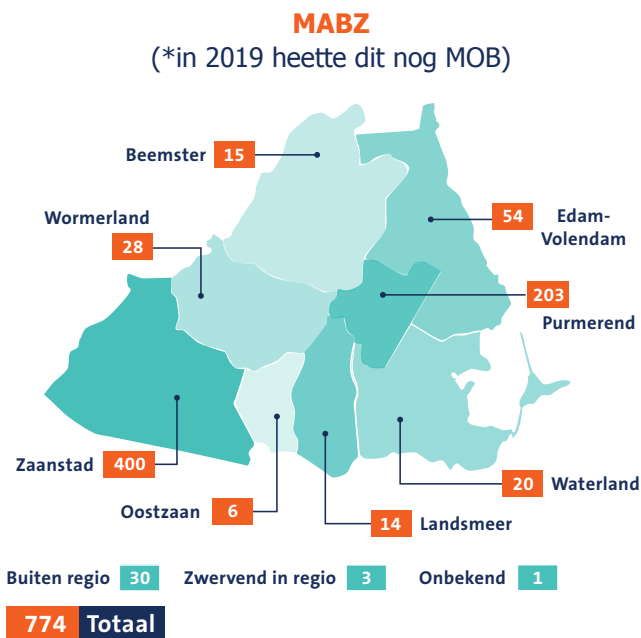

Nu Niet Zwanger

De GGD startte in maart met het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) in Zaanstad. NNZ begeleidt kwetsbare mensen (m/v) actief in hun keuze over het moment van kinderwens, zodat ze niet onbedoeld zwanger raken. Professionals die al betrokken zijn bij de doelgroep voeren het programma uit. In het najaar zijn 13 medewerkers geschoold van 7 organisaties (Straathoekwerk, JGZ/voorzorg, MABZ, Brijder, Odion, Jeugdteam en Lavita verloskundigen).

Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ)

Snelle aanpak verward gedrag

Vroegsignalering en preventie moet zorgen voor snelle hulp en steun aan mensen met complexe problemen. Dat vraagt om goede afstemming en samenwerking. Burgers en professionals kunnen daarom met zorgen over kwetsbare personen terecht bij het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg. Half juli 2019 vervoerde de 'meditaxi' mensen met vermoedelijk verward gedrag snel naar een speciale plek. Daar schatten medewerkers in of en welke zorg nodig was. Deze Mobile Triage en Vervoer Unit was een initiatief van GGD en ambulancevervoerder Broeder de Vries, politie en Parnassia Noord-Holland. De pilot eindigde eind 2020 en gaf aanknopingspunten voor directere samenwerking met de politie.

Meldingen Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ)

- 79** Meldpunt suïcidepreventie
- 209** Mobile Triage en Vervoer Unit (liep tot 31.12.20)
- 40** WvGGZ
- 20** GGZ in de wijk
- 66** Landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag (LMZG)

Landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag: 0800-1205

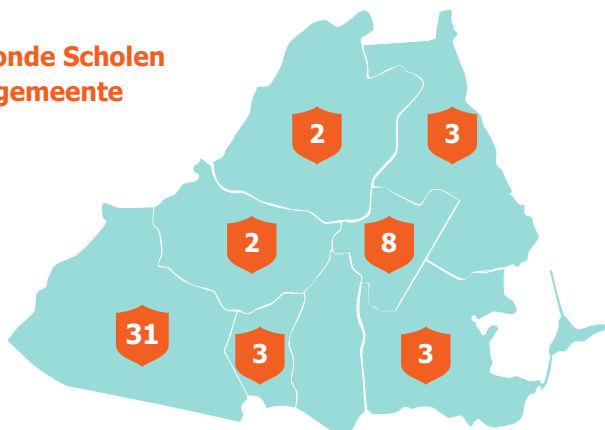
Vanaf november is er een nieuw landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag. Dit meldpunt is gratis bereikbaar op 0800-1205. Via het meldpunt komen mensen die zich zorgen maken over een naaste in contact met zorgverleners in de buurt. Voor de regio Zaanstreek-Waterland komen bellers terecht bij het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg van GGD Zaanstreek-Waterland.

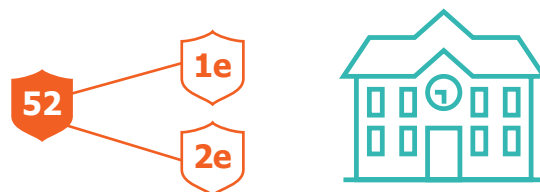
Gezonde school/kinderopvang

De Gezonde School-aanpak helpt scholen structureel te werken aan een gezonde leefstijl van leerlingen.

Gezonde Scholen per gemeente

Deze scholen haalden in totaal 67 certificaten

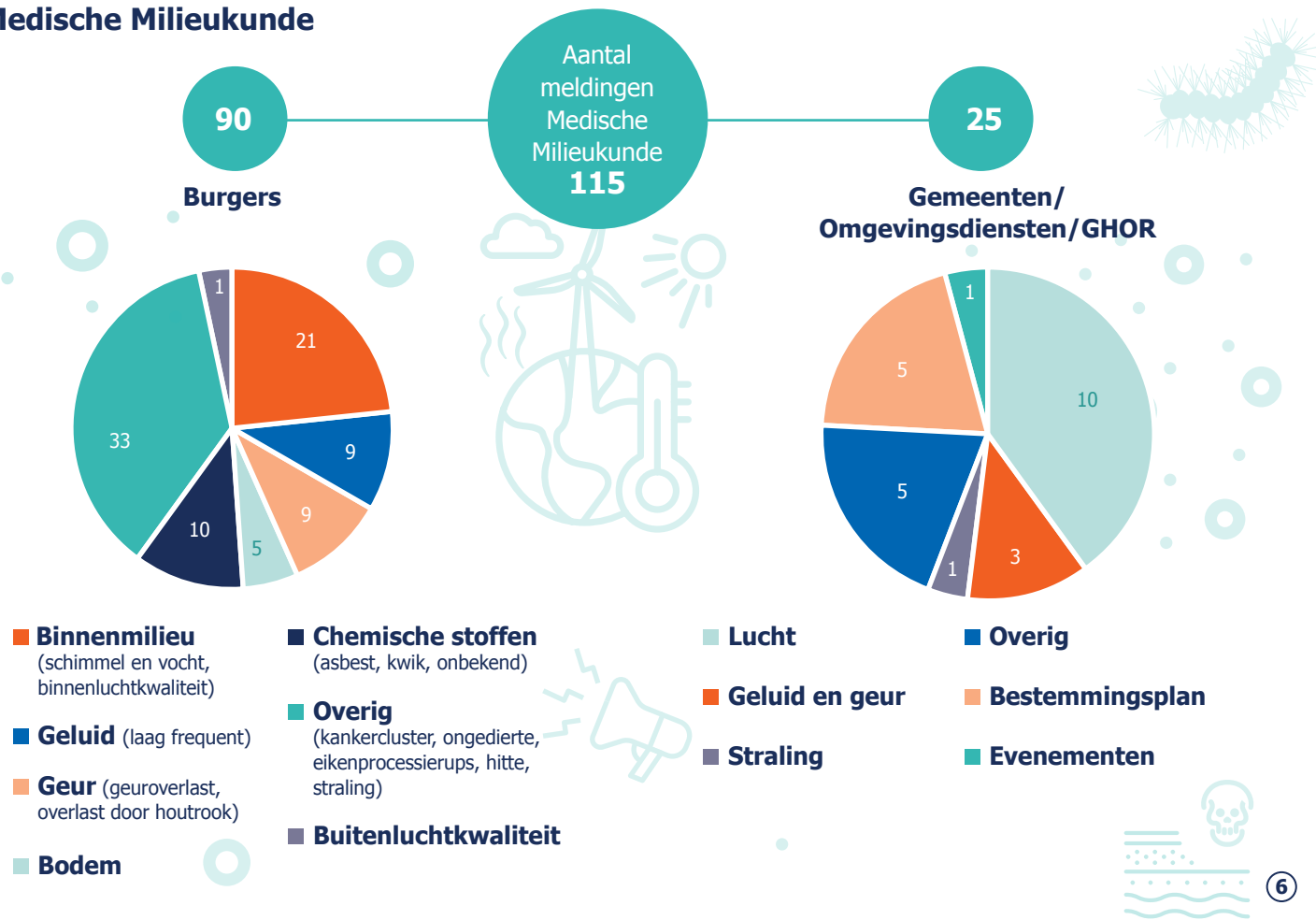
Scholen werken op dit moment aan een eerste of tweede certificaat onder begeleiding van een Gezonde School-adviseur van de GGD.

Psychosociale Hulpverlening

Het team Maatschappelijk Onrust/Psychosociale Hulpverlening is bij 11 incidenten ingezet voor opvang en begeleiding van betrokkenen.

Medische Milieukunde

Daarnaast adviseert de GGD gemeenten doorlopend over landelijke thema's zoals: corona en ventilatie, gezonde leefomgeving ruimtelijke ordening, bestemmingsplan en de Omgevingswet. Ook ondersteunt de GGD gemeenten bij risico-inschatting en -communicatie over lokale onderwerpen.

3 Grote gezondheidsonderzoeken

De GGD nam in het najaar 3 grote onderzoeken af naar gezondheid en leefstijl van kinderen (van 0 tot 12 jaar), volwassenen (vanaf 18 jaar) en senioren (vanaf 65 jaar) in de regio Zaanstreek-Waterland. De GGD doet deze Gezondheidsmeters elke 4 jaar. De resultaten van de onderzoeken gebruiken de gemeenten en GGD om preventie, zorg en activiteiten zo goed mogelijk te laten aansluiten op de behoeften van inwoners. In totaal deden 7.600 ouders, 13.315 volwassenen en 13.385 ouderen mee aan de Gezondheidsmeters. De resultaten van de onderzoeken publiceert de GGD medio 2021 op ggdzw.nl.

7.600
ouders

13.315
volwassenen

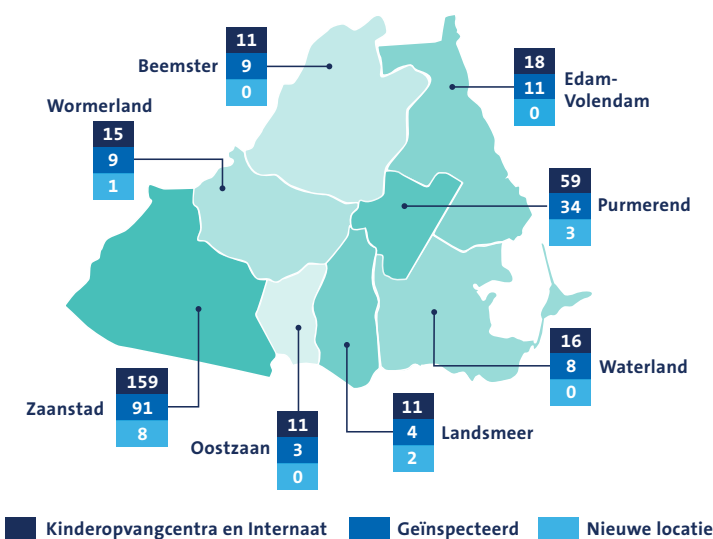
13.385
ouderen

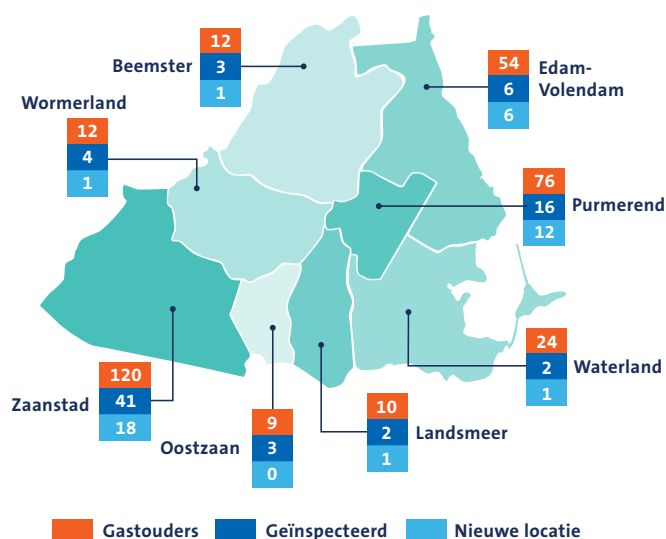
Aantal inspecties kinderopvang/gastouders per gemeente

In 2020 is vanwege het besmettingsrisico van COVID-19 de kinderopvang tweemaal gesloten. Normaal inspecteert de GGD elk jaar alle locaties in de regio. Nu inspecteerde de GGD door COVID-19 ongeveer twee derde van de locaties.

Kinderopvangcentra (en het internaat)

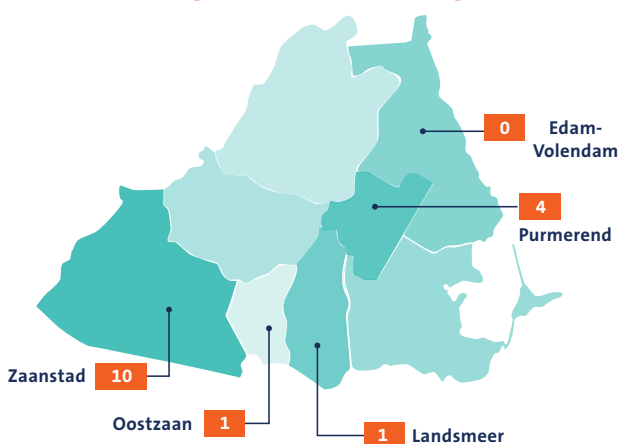

Gastouders

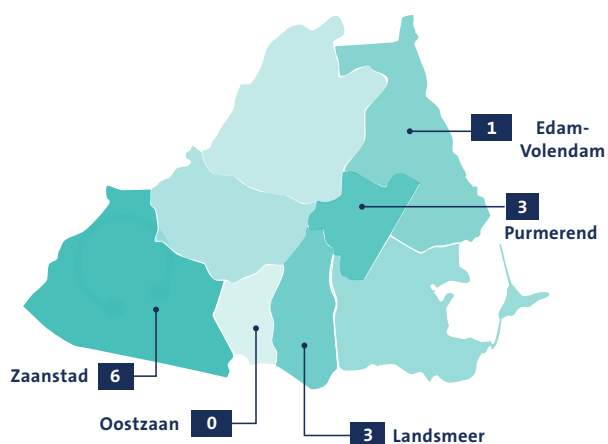

Aantal inspecties Technische Hygiënezorg (tattoo, permanente make-up) per gemeente

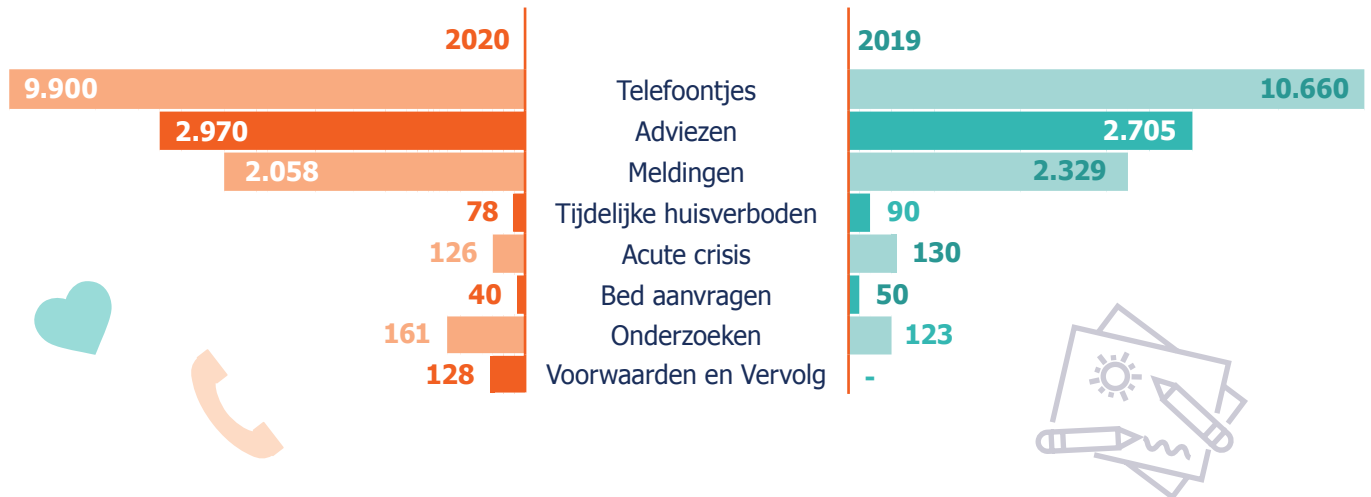
Tattoo, piercing en permanente make up

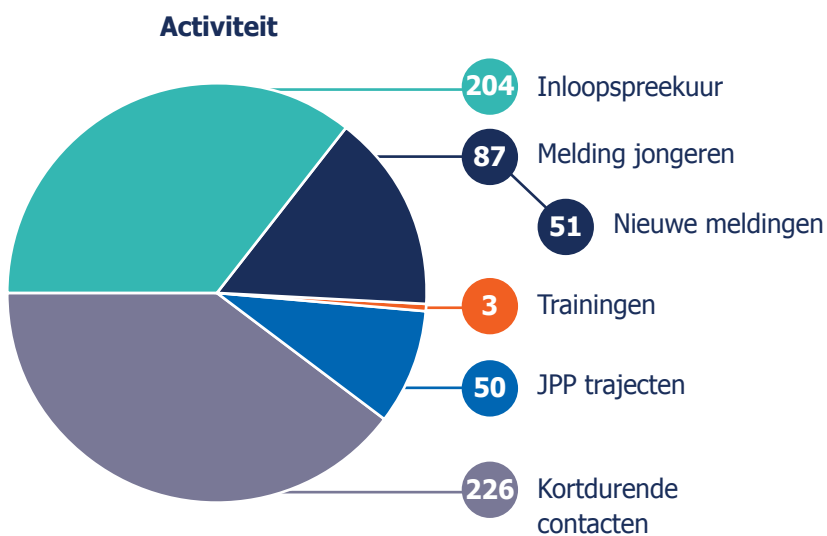
Hercontroles

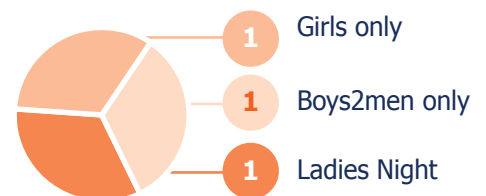
Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland

Straathoekwerk Zaanstad

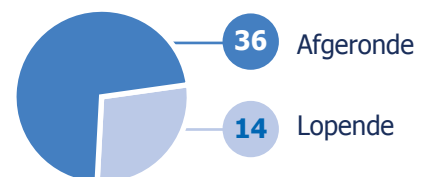

Trainingen

Back to you, ging niet door vanwege capaciteitsproblemen en corona.

JPP Trajecten

Wijkwerkers leggen contact met de jongeren tot 27 jaar en zetten zich in via JongerenNetwerkOverleggen. Wijkwerk haalt signalen op van groepen en individuen en verwijst ze naar hulpverlening.

Cursusbureau

Preventieve cursussen en bijeenkomsten over opvoeden en opgroeien:

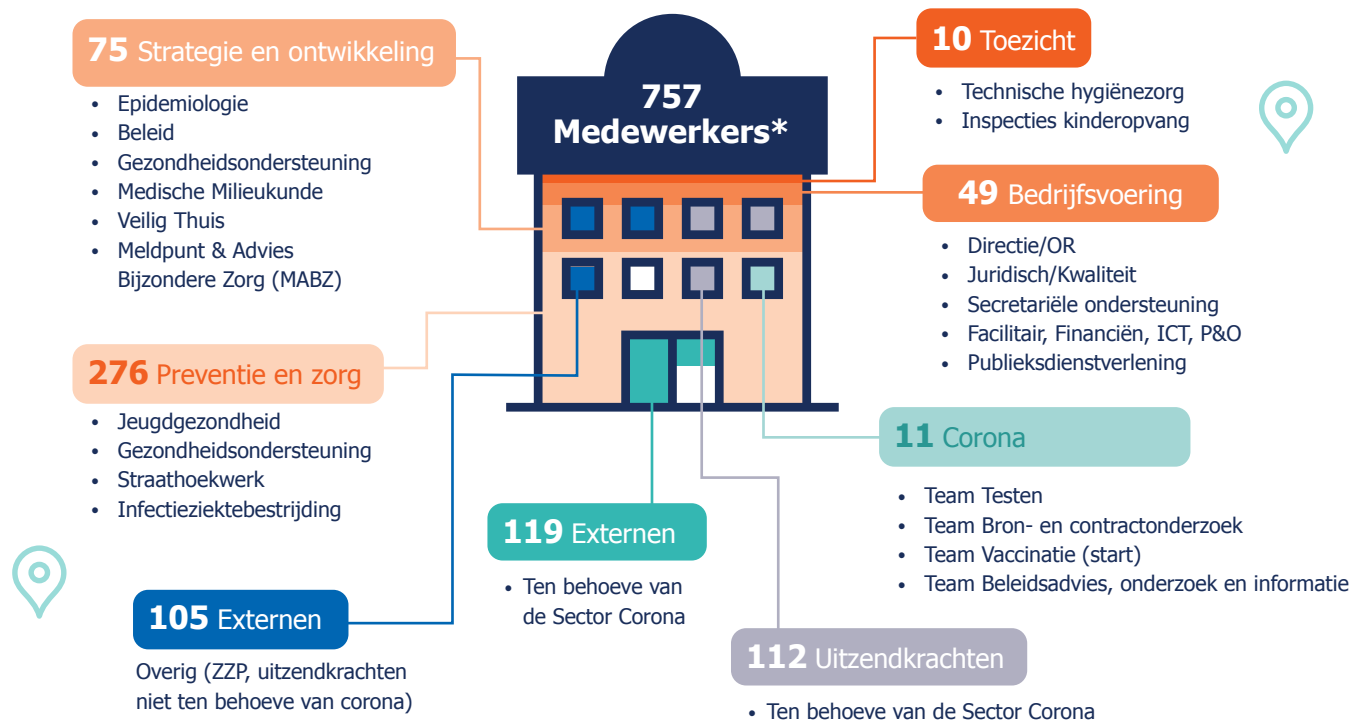

Een greep uit het aanbod: Training	Hoe vaak	Totaal aantal deelnemers
Sociale vaardigheid	10	80
Positief opvoeden	4	43
Plezier op School	3	30
Jeugd en Scheiding (JES)	2	17
Borstvoedingsbijeenkomsten/webinar	6	98
Rouwgroep jongeren	2	16
Peuter in Zicht	2	18

In 2020 gaf de GGD door de coronacrisis minder trainingen. De kindertrainingen gingen zoveel mogelijk live door. Het aanbod voor ouders werd een online-aanbod. We blijven de trainingen voor ouders zowel live als online aanbieden.

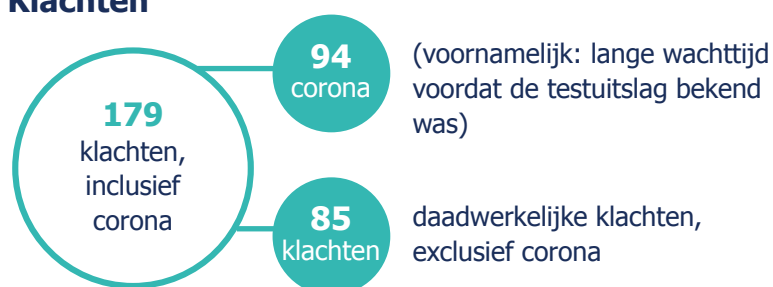
In 2020 gaven we in plaats van rond de 100 uiteindelijk 35 bijeenkomsten. De scholen waren namelijk voor een deel van het jaar gesloten en wilden later in het jaar geen externen ontvangen in het schoolgebouw.

Medewerkers met GGD-dienstverband

* Peildatum 31-12-2020

Klachten

Top 4 Klachten

- 1 Planning en werkwijze JGZ
- 2 Uitvoering en bejegening bij vaccinatie JGZ en reizigers
- 3 Werkwijze en wachtlijst Veilig Thuis
- 4 Bemoeienis MABZ

MICD-meldingen

Meldingen incidenten cliëntenzorg en dienstverlening (MICD) zijn meldingen over incidenten en calamiteiten door medewerkers. Een commissie bestaande uit medewerkers uit alle geledingen binnen de GGD analyseert en onderzoekt mogelijkheden tot verbetering.

Aantal MICD-meldingen 2020
40

Inkomsten

Gemeenschappelijke regeling	€ 12.257.830
Projecten	€ 12.172.529
Financiering derden	€ 3.612.287
Financiering overig	€ 659.975
Corona*	€ 5.983.789

*GGD'en declareren de totale meerkosten van de bestrijding van corona bij het Rijk.